

Składnia współczesnego języka polskiego

Zestaw zagadnień:

1. Przedmiot składni, jej miejsce w systemie językowym
2. Wypowiedzenie: wypowiedź - wypowiedzenie - zdanie, formy wypowiedzenia: zdanie, oznajmienie, zawiadomienie
3. Predykcja
4. Grupa składniowa, typy grup, pojęcie składnika
5. Związki strukturalne i linearne w wypowiedzeniu
6. Semantyczna struktura wypowiedzenia - problematyka referencji
7. Semantyczna struktura wypowiedzenia - problematyka modalności
8. Pojęcie schematu zdaniowego, podstawowy zestaw schematów zdaniowych języka polskiego
9. Pojęcie konotacji, typy konotacyjne polskich leksemów
10. Konstrukcje bezmianownikowe (zdania bezpodmiotowe)
11. Pojęcie akomodacji, własności akomodacyjne polskich leksemów
12. Problematyka rozbudowywania zdań pojedynczych (konstrukcje będące ściągniętymi zdaniami)
13. Problematyka zdań złożonych - charakterystyka ogólna
14. Pojęcie parataksy i hipotaksy
15. Zdania złożone parataktycznie:
 - a) łączne
 - b) przeciwstawne
 - c) rozłączne
 - d) wynikowe
 - e) uściślające
16. Zdania złożone hipotaktycznie:
 - 1) tradycyjna klasyfikacja struktur hipotaktycznych (Z. Klemensiewicz):
 - a) zdania podmiotowe
 - b) zdania orzecznikowe
 - c) zdania dopełnieniowe
 - d) zdania przydawkowe
 - e) zdania okolicznikowe (miejscowe, czasowe, sposobowe, stopnia i miary, celowe, przyczynowe, warunkowe, przyzwalające)
 - f) zdania rozwijające
 - 2) klasyfikacja Z. Polańskiego:
 - a) zdania dopełniające (intensjonalne)
 - b) zdania względne (relatywne)
 - c) zdania okolicznikowe (ekstensjonalne)
17. Struktury niezdaniowe
18. Tendencje rozwojowe w zakresie składni współczesnego języka polskiego

Zalecana literatura:

- Grzegorzyczkova, Renata: *Wykłady z polskiej składni*, Warszawa 1996.
- Topolińska, Zuzanna (red.): *Gramatyka współczesnego języka polskiego. Składnia*; Warszawa 1984.
- Jodłowski, Stanisław: *Podstawy składni polskiej*, Warszawa 1976.

- Klemensiewicz, Zenon: *Zarys składni polskiej*, Warszawa 1954.
- Saloni, Zygmunt; Świdziński, Marek: *Składnia współczesnego języka polskiego*, Warszawa 1981.
- Nagórko, Alicja: *Zarys gramatyki polskiej*, Warszawa 1996.
- Damborský, Jiří; Lotko, Edvard: *Studia nad współczesnym językiem polskim*, Olomouc 1992.